Обвиняеми (наказателни производства)

Švedska

В настоящите информационни листове се обяснява какво ще се случи, ако сте заподозрян или обвинен в извършването на престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информация относно дребни правонарушения, като например пътни нарушения, за които обикновено се налага фиксирано по размер наказание, като глоба, преминете към информационен лист 5. Ако сте пострадали от престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си тук.

Кратко представяне на наказателния процес

По-долу накратко са представени обичайните етапи на наказателния процес:

съобщаване в полицията за извършено престъпление;

наказателно разследване (предварително разследване), което се провежда от полицията; при по-тежки престъпления разследването се води от прокурора;

в повечето случаи съществува възможност за назначаване на обществен защитник;

при по-тежки престъпления или рецидив прокурорът може да поиска от съда да бъдете задържан под стража. Тогава се провежда специално изслушване по искането за задържане под стража;

прокурорът внася обвинителен акт в районния съд;

районният съд гледа делото (провежда съдебно заседание по главното производство), за да провери дали е доказано, че сте извършили престъплението и, ако това е така, да определи наказания и др.;

при подаване на жалба от някоя от страните, апелативният съд проверява дали присъдата на районния съд следва да бъде потвърдена или променена;

в ограничен брой случаи присъдата може да бъде преразгледана и от Върховния съд;

присъдата влиза в сила, т.е. става окончателна, а наказанието се привежда в изпълнение при наличие на осъждане.

Информационните листове съдържат подробности за всички етапи на процеса и за вашите права. Тази информация не замества правния съвет, а предназначението ѝ е само да ви упъти. Ако се нуждаете от помощ, винаги се консултирайте с адвокат или друг специалист, за да установите какво е приложимо във вашата ситуация.

Ролята на Европейската комисия

Моля, обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Информационните листове съдържат информация за това, как и до кого да подадете жалба.

За да намерите необходимата ви информация, моля, следвайте връзките по-долу

1 – Получаване на правен съвет

2 – Моите права по време на разследването на престъплението

разпит

арест

задържане под стража

продължаващо полицейство разследване

подготовка на делото от защитата

съдебно преследване

3 – Моите права по време на процеса

4 – Моите права след процеса

5 – Пътни нарушения

Връзки по темата

Шведски съдилища

Шведска прокуратура

Шведска адвокатска колегия

Агенция за обезщетение и подкрепа на пострадали от престъпления

Шведска затворническа и пробационна служба

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 – Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесен по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. Обяснява се и какво ще направи адвокатът за вас. Настоящият общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за този адвокат, ако не можете да си позволите да му платите.

Правото ви на обществен защитник

Ако съдът поиска да бъдете задържан под стража, незабавно ще ви бъде назначен обществен защитник. От друга страна, ако не сте задържан под стража, нямате право на обществен защитник преди да започне наказателното производство. При все това винаги имате право да поискате да ви бъде назначен обществен защитник, ако сте заподозрян в извършването на престъпление, за което е предвидено наказание не по-малко от шест месеца лишаване от свобода. Възможно е да имате право на обществен защитник и в други случаи.

Намиране на адвокат

Ако желаете конкретен адвокат, обикновено имате право да поискате той да ви бъде назначен за обществен защитник. В противен случай районният съд ще ви назначи обществен защитник. При това положение той ще бъде назначен измежду адвокатите, които обикновено поемат работа като обществени защитници към съответния районен съд. Всеки районен съд разполага със списък на местни адвокати, които обикновено поемат работа като обществени защитници.

Можете да потърсите адвокати, които се занимават с наказателни дела и на уебсайта на Шведската адвокатска колегия.

Заплащане на адвокат

Ако ви бъде назначен обществен защитник, разходите за адвоката се поемат от държавата. Ако бъдете признат за виновен за престъплението, в чието извършване сте заподозрян, в зависимост от финансовото ви положение е възможно да се наложи да възстановите всички или част от тези разходи. Това се решава от съда.

Ако желаете адвокат, който не практикува в района на съда, възможно е да се наложи сам да платите пътните разходи на адвоката и за времето, което е прекарал в пътуване.

Можете да си изберете също частен защитник. Тогава ще трябва сам да платите всички разходи. Ако обаче ви оправдаят, възможно е да ви бъдат възстановени всички тези разходи или част от тях.

Връзки по темата

Шведска адвокатска колегия

Национална агенция за правна помощ

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Izvorna jezična inačica ove stranice sv nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

2 – Моите права по време на разследването на престъплението и преди делото да влезе в съда

Условие за започването на наказателно разследване е полицията или прокурорът да са уведомени за извършено престъпление. Наказателното разследване цели да установи дали има извършено престъпление и, ако това е така, кое лице или лица могат да бъдат заподозрени в извършването му.

При по-тежко престъпление и наличие на заподозрян разследването се води от прокурор. В противен случай се води от полицията.

Какви са етапите на наказателното разследване?

Разпит

Първо се разпитват лицата, за които може да се предположи, че имат информация, която би била от полза за разследването. Те могат да включват пострадалия от престъплението, лицето, заподозряно в престъплението, ако има такова, или свидетели. Лицето, заподозряно в престъплението, може да бъде под арест или на свобода по време на разпита му.

Могат също да бъдат взети различни видове проби, които да бъдат предадени на други органи за анализ. Разпитът винаги се провежда от полицията, а само в изключителни случаи — в присъствието на прокурор. Ако не говорите езика, трябва да ви бъде осигурен преводач. При наличие на основателно подозрение, че някой е извършил престъпление, той трябва да бъде информиран за това подозрение по време на разпита му.

Арест

Ако прокурорът смята, че са налице достатъчно сериозни основания за подозрение, той може да вземе решение за арестуването ви. За целта е необходимо също да съществува опасност да затрудните разследването, да продължите да извършвате престъпления или да се укриете, ако останете на свобода. При това положение, след изтичането на определен срок прокурорът трябва или да ви освободи, или да поиска от районния съд да издаде заповед за задържането ви под стража.

Задържане под стража

Ако сте заподозрян в извършването на по-тежко престъпление и освен това са налице особени основания за задържането ви под стража, прокурорът може да поиска от районния съд да издаде заповед за задържането ви. Изслушването за вземане на мярката за неотклонение задържане под стража трябва да се проведе в срок от четири дни след арестуването ви. По време на това изслушване районният съд ще прецени дали трябва да бъде продължена мярката за неотклонение задържане под стража или да бъдете освободен. Ако сте задържан под стража, заповедта за задържането ви подлежи на преразглеждане на определени интервали от време.

Продължаващо полицейско разследване

Независимо дали сте задържан под стража, разследването ще продължи, за да се установи дали са налице достатъчно силни подозрения за възбуждане на наказателно преследване срещу вас. Разследването трябва да се проведе възможно най-бързо, особено ако сте задържан под стража. Ако е необходимо то да продължи по-дълго, могат да се проведат няколко изслушвания във връзка с мярката за неотклонение задържане под стража. След като приключи разследването, полицията ще представи резултатите от него на прокурора, а също и на заподозрения и неговия защитник. Вие и вашият защитник имате право да поискате всичко, което смятате за важно, да бъде добавено към разследването преди прокурорът да реши дали срещу вас ще бъде възбудено съдебно преследване.

Подготовка на делото от защитата

Вие и адвокатът ви имате право да представите свои доказателства, които да бъдат използвани по време на процеса, както и да се срещнете, за да се подготвите за съдебното заседание.

Съдебно преследване

Ако прокурорът смята, че разполага с достатъчно доказателства срещу вас, за да бъдете осъден, той трябва да възбуди съдебно преследване срещу вас. От обвиненията трябва да стане ясно в какво престъпление сте заподозрян и кои точно ваши действия съставляват престъпление. От тях трябва също така да стане ясно какви доказателства срещу вас ще представи прокурорът.

За допълнителна информация относно правата ви на различните етапи от производството, следвайте връзките по-долу:

Разпит (1)

Арест (2)
Задържане под стража (3)
Продължаване на полицейското разследване (4)
Подготовка на делото от защитата (5)
Съдебно преследване (6)

Разпит (1)

Защо би искала полицията да ме разпита?

Целта на разпита е да се установи дали е било извършено престъпление и, ако това е така, дали можете да дадете сведения. Това се отнася за всички случаи, независимо дали сте свидетел, пострадал или заподозрян в извършването на престъплението.

Кой ще присъства на разпита?

Ще бъдете разпитан от полицията. Разпитът може да се проведе от един или няколко полицейски служители. Обикновено прокурорът не присъства на разпита. Ако сте заподозрян в престъпление, за което имате право на адвокат, можете да поискате да ви бъде назначен адвокат, който да присъства на разпита.

Ако не говорите езика, имате право на преводач. Разходите за преводач се поемат от полицията. В общия случай следва да изчакате да се яви адвокатът ви и да получите достъп до преводач, преди да започнете да отговаряте на въпросите. Прокурорът или полицията ще реши кой още има право да присъства на разпита.

Какво ще се случи по време на разпита?

В началото на разпита полицията ще ви информира дали ви разпитват като заподозрян или на друго основание. Правата ви няма да бъдат прочетени. Имате право да мълчите, както и да говорите по време на разпита. Всичко, което кажете, може да се използва срещу вас. Разпитът може да бъде записан на лента или протоколиран под формата на обобщено изложение на казаното от вас.

Каква е ролята на адвоката по време на разпита?

Ролята на адвоката по време на разпита е да бъде на разположение, за да отговаря на вашите въпроси и да гарантира правилното провеждане на разпита. Той няма право да се намесва, ако разпитът се води правилно. При все това може да му се предостави правото да ви зададе въпроси.

Има ли нещо, което е забранено по време на разпита?

По време на разпита полицията няма право да използва информация, за която е известно, че е невярна, нито да дава обещания или да предлага възможност за по-благоприятно положение, за да изтръгне признание. Освен това заподозреният не може да бъде заплашван, да му бъде оказван натиск или да бъде умишлено доведен до изтощение. Разпитваното лице има също така право на храна в обичайното време и на нужната почивка.

Колко дълго мога да бъда задържан за разпит?

Ако не сте под арест, като правило не можете да бъдете задържан за разпит повече от шест часа. В изключителни случаи могат да ви задължат да останете още шест часа. След това имате право да си тръгнете, освен когато сте под арест. За непълнолетните лица са приложими специални правила.

Как приключва разпитът?

Разпитът приключва, като ви се дава възможност да изслушате записа или да ви бъдат прочетени полицейските записки. След това ще ви попитат дали записаното отразява вярно казаното от вас по време на разпита.

Какво ще се случи след разпита?

След разпита полицията ще докладва резултатите на прокурора или на полицейския служител, който ръководи разследването. При по-леко престъпление докладът до прокурора няма да бъде изпратен преди приключването на разследването. Ако сте заподозрян в престъпление, което може да доведе до задържане под стража, в много случаи на прокурора се изпраща доклад след всеки етап на разпита. След това прокурорът решава дали да бъдете арестуван или освободен.

Арест (2)

В какви случаи бих могъл да бъда арестуван?

Ако са налице основания, за да бъдете задържан, могат да ви арестуват, докато съдът разглежда въпроса за задържането. Какво е необходимо, за да бъдете задържан, е обяснено в Задържане под стража (3). Можете да бъдете арестуван дори да не са налице всички основания за задържане под стража, при положение че има достатъчно основания да бъдете заподозрян в извършването на престъплението и когато се счита за особено важно да бъдете задържан под стража с оглед на продължаването на разследването.

Кой издава заповедта за арест?

Прокурорът решава дали да бъдете арестуван. От заповедта трябва да става ясно в какво престъпление сте заподозрян и защо ви арестуват. Ако прокурорът не отмени заповедта за арест, той трябва да подаде искане за задържането ви под стража до районния съд не по-късно от 12 ч. на обяд на третия ден след издаването на заповедта. В противен случай трябва да нареди да бъдете освободен. Районният съд трябва незабавно да проведе изслушване за задържане под стража, но не по-късно от четири дни след арестуването ви или след влизането в сила на заповедта за арест.

Кой може да ме арестува?

Ако са налице основания за арестуването ви, при спешни случаи можете да бъдете арестуван от полицейски служител дори и без заповед за арест. Ако сте заловен при извършването на престъпление, наказуемо с лишаване от свобода, или при бягство от местопрестъплението, всеки има право да ви арестува. Същото се отнася и за случаите, когато сте издирван за престъпление. При все това, лицето, което ви арестува, трябва възможно най-бързо да ви предаде на полицейски служител.

Мога ли да се срещна с адвокат?

Ако сте арестуван, имате право да поискате да ви бъде назначен обществен защитник. Това ще направи районният съд по искане на прокурора.

Какво ще се случи докато съм под арест?

Във времето докато сте под арест полицията има право да продължи да ви разпитва. Приложими са същите правила, както и при предишните етапи на разпита.

Какви права имам докато съм под арест?

За времето, през което сте под арест, прокурорът може да ви забрани да се свързвате с когото и да било. Ако се нуждаете от лекар или ви е необходимо да се свържете с посолството ви, полицията е длъжна да посредничи за това. Винаги имате право да се свържете с адвоката си и да се срещнете с него насаме. За времето, през което сте под арест, като правило ще ви държат в килия в полицията.

Задържане под стража (3)

Кога би могло да бъде поискано задържането ми под стража?

Ако са налице вероятни основания да бъдете заподозрян в престъпление, наказуемо с лишаване от свобода една и повече години, може да бъде подадено искане за задържането ви под стража. При все това, необходимо е също да е налице опасност

да се укриете или избегнете процеса или изтърпяването на присъдата, или
докато сте на свобода, да се освободите от доказателства или да попречите по друг начин на разследването на случая, или
да продължите да извършвате престъпления.
Ако престъплението е наказуемо най-малко с лишаване от свобода за две години, обикновено ще бъдете задържан под стража, освен когато е очевидно, че няма основания за това.
Съдът може да нареди задържането ви под стража независимо от тежестта на престъплението, ако самоличността ви не е известна и откажете да посочите името и адреса си или ако с основание може да се смята, че дадената от вас информация е невярна. Можете да бъдете задържан под стража също и ако нямате местожителство в Швеция и съществува опасност да избегнете процеса или изтърпяването на присъдата, като напуснете страната.
В някои случаи можете да бъдете задържан дори само при наличие на „разумни основания" да бъдете заподозрян в престъпление. Това е по-слаба степен на подозрение от „вероятни основания".
Ако с основание може да се смята, че наказанието ще бъде само глоба, не можете да бъдете задържан под стража.

Има ли нещо в обстоятелствата, свързани с мен, което би могло да означава, че няма да бъда задържан под стража?

Съдът ще трябва да прецени необходимостта от задържане под стража в зависимост от това какво ще бъде въздействието върху вас. Възможно е да не бъдете задържан, ако това би представлявало прекалено голяма намеса в личния ви живот или вреда за вас. Въпросът би бил от значение, например, ако разследването продължи много време.

Какво ще се случи, ако съм на възраст под 18 години?

Съществуват специални правила за непълнолетни лица на възраст между 15 и 18 години. Тези правила изискват наличие на повече основания за задържането им под стража. Престъплението трябва да е много тежко или трябва да са налице други много важни основания за задържането им под стража.

Имам ли право да говоря с адвокат или да ползвам преводач по време на изслушването във връзка със задържане под стража?

Ще присъствате лично на изслушването в районния съд във връзка със задържане под стража, заедно с обществения ви защитник – адвокат. Винаги, когато се иска задържането ви под стража, имате право на обществен защитник. Ако се нуждаете от преводач, то той също ще участва в изслушването и ще ви превежда всичко казано.

Какво ще стане по време на изслушването за задържане под стража?

По време на изслушването прокурорът ще заяви в какво сте заподозрян. Вие също ще имате право да говорите от ваше име. Както прокурорът, така и адвокатът ви и съдията имат право да ви задават въпроси. Вие сам решавате дали желаете да отговорите на въпросите. Обикновено в изслушване за задържане под стража не се разпитват нито пострадалият, нито свидетелите. Може, обаче, да бъде прочетено казаното от вас по време на разпита ви в полицията. Освен това прокурорът може да опише резултата от съдебномедицинската или медицинската експертиза.

Заповед за задържане под стража

След производството районният съд се оттегля, за да прецени дали следва да бъдете задържан под стража. След това той обявява решението си във ваше присъствие. Ако не сте задържан под стража, имате право да си тръгнете веднага. Ако сте задържан под стража, съдът ще определи едновременно с решението за това и крайната дата, до която прокурорът трябва да възбуди съдебно производство. Обикновено районният съд взема решение, че обвинение трябва да бъде повдигнато в рамките на две седмици от датата на заповедта за задържане под стража. Докато чакате провеждането на заседанието по главното производство в районния съд, ще бъдете задържан под стража.

Какво ще се случи, ако разследването не приключи до определената от районния съд дата?

Ако все още сте заподозрян при изтичането на срока за започване на производство, определен от районния съд, и въпреки това разследването не е приключило, прокурорът може да поиска удължаване на срока за повдигане на обвинение. Възможно е да се наложи ново изслушване, за да се прецени дали следва да останете задържан под стража. В много случаи тези нови изслушвания се провеждат чрез видеоконференция, т.е. участвате от мястото, където сте задържан под стража, в присъствието на адвоката ви, прокурорът участва от кабинета си, а съдията се намира в съдебната зала в районния съд.

Какво ще се случи, ако съм задържан въз основа на по-слабо основание за подозрение?

Ако сте задържан под стража като заподозрян в престъпление въз основа на „разумни основания", в срок от една седмица прокурорът трябва да представи допълнителни доказателства срещу вас, за да повиши основанията да бъдете заподозрян до ниво „вероятни основания". В противен случай трябва да бъдете освободен.

Какво ще се случи при издадена Европейска заповед за арест?

При издадена от друга държава-членка Европейска заповед за арест, искането може да бъде разгледано от съд в държавата по местонахождението ви. След това съдът ще определи дали следва да бъдете екстрадиран в страната, издала заповедта. На тези изслушвания имате право да говорите с адвокат и да ползвате преводач. Преди провеждането на заседанието прокурорът може да вземе решение за задържането ви под стража докато стане възможно екстрадирането ви. Съдът няма да разгледа въпроса за вината ви, а ще прецени единствено дали са изпълнени формалните изисквания за екстрадиране.

Какви ограничения биха могли да бъдат наложени на правото ми да контактувам с други хора?

При вземането на решение относно задържането ви под стража съдът ще определи също дали прокурорът следва да има право да ограничи контактите ви с външния свят, т.е. да четете вестници и гледате телевизия, както и да се свързвате с приятели и със семейството си. Същото се отнася и за възможностите ви да общувате с други задържани. Прокурорът определя степента на тези ограничения. При все това, имате право да се свързвате с адвоката си и с вашето посолство по всяко време.

Имам ли право да изпращам и получавам поща?

Имате право да пишете писма до когото искате, но цялата ви входяща и изходяща кореспонденция ще бъде четена от прокурора. Ако писмата съдържат нещо за подозираното престъпление, писмото или няма да бъде изпратено на получателя, или съответните части от текста ще бъдат заличени. Кореспонденцията ви с адвоката ви никога няма да бъде четена от никой друг, независимо какво съдържат писмата.

Мога ли да обжалвам заповедта за задържане под стража?

Ако не сте доволен от задържането ви под стража, можете да обжалвате заповедта за задържане пред апелативния съд. Той ще проучи документите от районния съд, без да провежда изслушване и ще прецени дали следва да останете задържан под стража. Решението на апелативния съд може да бъде отнесено до Върховния съд, но за изслушването на жалбата ви от този съд са необходими специални основания.

Може ли да се случи нещо, което да доведе до освобождаването ми?

Ако вече не съществуват основания да бъдете задържан под стража, прокурорът трябва да разпореди прекратяването му. Това може да стане поради отслабване на доказателствата срещу вас или при отпадане на специалните основания за задържането ви под стража, например ако вече не се смята, че бихте могли да затрудните разследването. Ако съдът определи в ново изслушване за задържане под стража, че вече не са налице основания за задържането ви, той трябва да разпореди незабавното ви освобождаване.

Мога ли да бъда пуснат под гаранция?

В Швеция не можете да бъдете пуснат под гаранция.

Продължаващо полицейско разследване (4)

Ще представи ли полицията доказателства в моя вреда?

При провеждането на разследването полицията е длъжна да представи както доказателства във ваша полза, така и такива във ваша вреда. Ако желаете определени лица да бъдат разпитани от полицията, следва да обсъдите това с адвоката си, преди искането ви да бъде предадено на полицията.

Има ли полицията право да извършва обиск, да взема ДНК проби, пръстови отпечатъци и др.?

При условие, че разполага с прокурорска заповед, полицията има право да извърши обиск на дома ви, местоработата ви, колата ви и всяко друго място, имащо отношение към разследването. Това се отнася само за случаи, когато сте заподозрян в престъпление, наказуемо с лишаване от свобода. Възможно е да бъдат издадени и заповеди за телесен обиск и физически преглед, както и за вземане на ДНК проби. В някои случаи може да се наложи да ви прегледа лекар, ако имате наранявания по тялото си и те могат да бъдат свързани с престъплението, в чието извършване сте заподозрян. Ако сте арестуван или задържан под стража, длъжен сте да позволите да ви вземат пръстови отпечатъци и да ви снимат.

Имам ли право да се запозная с материалите от полицейското разследване?

При продължаващото разследване полицията ще събере материал, въз основа на който прокурорът ще вземе решение дали да повдигне обвинение срещу вас. Преди прокурорът да вземе решение, имате право да се запознаете с материалите от цялото разследване с помощта на устен или писмен преводач. Обикновено няма достатъчно време за писмен превод на материалите от разследването на вашия език, но имате право да разберете съдържанието от устен преводач, който ще ви прочете документите от разследването. Адвокатът ви също има право да се запознае с материалите от разследването.

Какво ще се случи, ако подозренията бъдат променени в хода на разследването?

Подозренията срещу вас могат да бъдат променени в хода на разследването. Това означава, че могат да бъдат добавени нови подозрения в престъпление, а други да се окажат неоснователни или трудно доказуеми. Освен това са възможни промени и по отношение на вида престъпление, в чието извършване сте заподозрян. Полицията е длъжна да ви информира за всички такива промени в подозренията.

Подготовка на делото от защитата (5)

Имам ли право да поискам добавяне на допълнителни неща към полицейското разследване?

Вие и адвокатът ви имате право да поискате от полицията да включи в разследването допълнителни въпроси, които смятате за важни. Това се отнася както за разпита на различни лица, така и до писмена информация или проучвания от вещи лица.

Много е важно внимателно да прегледате материалите от цялото разследване, така че материалите, които ще бъдат предадени на прокурора като основа за вземането на решение, да бъдат възможно най-пълни. Въпреки че допълнения към разследването могат да се правят и след като бъде възбудено съдебно преследване, от ваша гледна точка може би е по-добре да се опитате да постигнете прекратяване на разследването от прокурора, за да избегнете съдебно преследване.

Може ли адвокатът ми да проведе собствено разследване?

Вие и адвокатът ви също имате право да проведете собствено разследване. Проблемът, обаче, се състои в това, че обикновено времето за такива разследвания е ограничено, особено ако сте задържан под стража. Освен това, за вашия адвокат по принцип ще е трудно да си възстанови от съда разходите за провеждането на собствено разследване. При все това няма правни пречки за провеждането на ваше собствено разследване.

Съдебно преследване (6)

При какви обстоятелства прокурорът има право да повдигне обвинение?

Ако прокурорът смята, че можете да бъдете осъден, той има право да повдигне обвинение срещу вас. След това той ще внесе в районния съд обвинителен акт, посочващ престъплението, в чието извършване сте заподозрян, защо сте заподозрян и какви доказателства представя прокурорът.

Кога трябва да бъде повдигнато обвинение?

Ако сте задържан под стража, прокурорът трябва да повдигне обвинение в рамките на срока, определен от съда. В противен случай съдът ще отмени заповедта за задържане.

Ако не сте задържан под стража, прокурорът трябва да повдигне обвинение преди изтичането на срока на давност за престъплението. Срокът на давност за престъпление е две или повече години. Колкото по-тежко е престъплението, толкова по-голям е давностният срок. Няма давностен срок за повдигане на обвинение за някои особено тежки престъпления, като умишлено убийство.

Кога ще се гледа делото в районния съд?

При повдигането на обвинение съдът ще призове за изслушване вас и другите лица, които трябва да бъдат разпитани. Ако сте задържан под стража, изслушването ще се проведе възможно най-бързо, но не по-късно от две седмици след датата, на която е повдигнато обвинението. Съществуват специални срокове за непълнолетни лица под 18 годишна възраст. Основното изслушване обикновено се провежда в срок от две седмици след повдигането на обвинение.

Има ли алтернатива на съдебното преследване?

Ако престъплението не е прекалено тежко и се признаете за виновен, вместо да ви бъде повдигнато обвинение, може да ви бъде наложена глоба по силата на определение за налагане на наказание. Прокурорът ще издаде това определение и ще определи размера на глобата, която трябва да платите. Ако представите признание за виновност и платите глобата, няма да има процес. При това положение не можете да обжалвате определението за налагане на наказание. В съдебното ви досие ще бъде вписано, че сте приели определението.

Връзки по темата

Шведски съдилища

Шведска прокуратура

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Izvorna jezična inačica ove stranice sv nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

3 – Моите права по време на процеса

Къде ще се проведе процесът и кой има право да присъства?

Процесът обикновено се провежда в районния съд по района на извършване на престъплението. Процесът ще бъде публичен, освен в някои случаи на сексуални престъпления, в случаите, когато заподозреният е непълнолетен, както и в случай на престъпление срещу националната сигурност. В определени случаи целият процес или части от него могат да се проведат при закрити врата. Всеки, който прекъсва процеса или влияе на свидетелите, може да бъде отстранен от съдебната зала.

Кой ще решава делото?

Съдебният състав обикновено се състои от председателстващ съдия, който е юрист, и трима непрофесионални съдии. Непрофесионалните съдии не са правоспособни юристи, а се назначават от общинския съвет в териториалната юрисдикция на районния съд. Освен това има секретар-протоколчик от съда. Служителите от районния съд седят на една маса, прокурорът — на друга, а вие и вашият защитник — на трета. Свидетелите, ако има такива, седят на отделна маса.

Какво ще се случи, ако в хода на процеса се появи нова информация?

При възникване на нови обстоятелства в хода на изслушването, прокурорът може да промени обвинителния акт. Ако се признаете за виновен по някои от обвиненията, това може да означава, че няма да бъде необходимо прокурорът да представя подробни доказателства срещу вас по тези пунктове на обвинението. Няма да можете обаче да се договорите с прокурора за по-лека присъда, ако се признаете за виновен.

Трябва ли да присъствам на процеса?

При по-леки престъпления, за които сте се признали за виновен, делото може да бъде решено, без да присъствате. Като правило, обаче, трябва да присъствате лично. Ако не присъствате на изслушването, съдът може да ви осъди да платите условна глоба или да определи, че трябва да бъдете отведен от полицията. Условната глоба е предварително определена парична сума, която трябва да платите.

Имам ли право на преводач?

Ако не разбирате шведски, имате право на преводач на ваше разположение, който ще ви превежда всичко казано по време на процеса. В такъв случай е важно достатъчно време преди процеса да информирате районния съд, че се нуждаете от преводач. Обикновено преводачът присъства в съдебната зала, но е възможно да се предлага и превод по телефона.

Имам ли право на адвокат и трябва ли да имам адвокат?

Не съществува задължение за назначаване на адвокат, а вие имате право да се защитавате сам. Ако имате право на обществен защитник и не сте възразили срещу назначаването на такъв, съдът ще назначи адвокат, който да действа като ваш обществен защитник. Ако желаете определен адвокат, необходимо е предварително да уведомите съда за това. Ако не сте доволен от адвоката си, при определени условия е възможно да смените вашия обществен защитник.

Мога ли да говоря на процеса и какво ще се случи, ако не говоря?

Обвиняемият винаги има право да говори по време на процеса. От друга страна, не сте длъжен да говорите. Дали е във ваша полза да говорите или да запазите мълчание, зависи от конкретния случай. Обвиняемият не полага клетва и не е длъжен да каже истината. Ако не кажете истината и това бъде установено от прокурора или от съда, възможно е това да повлияе на достоверността на всичко друго казано от вас.

Какво ще се случи по отношение на доказателствата?

Преди да започне изслушването имате право да проучите прокурорските доказателства. Свидетелите, които ще бъдат разпитани по време на процеса, трябва да са разпитани и по време на разследването на престъплението, а показанията им трябва да бъдат цитирани изцяло в полицейското разследване. Имате право да задавате въпроси на прокурорските свидетели чрез вашия адвокат и да оспорите предоставената от тях информация.

Ако желаете да представите свои доказателства, имате право на това. Това се отнася както за свидетели, така и за документи и др. Вашите свидетели също трябва да бъдат разпитани от полицията по време на разследването на престъплението. Ако не са били разпитани предварително, прокурорът може да поиска първо да бъдат разпитани от полицията, което означава, че заседанието може да бъде отложено и да се проведе в друг ден. Вашият адвокат ще започне изслушването с вашите свидетели, но както прокурорът, така и съдът имат право да задават въпроси на свидетелите.

Съдът има право да отхвърли доказателства, които нямат отношение към делото. Доказателствата, че сте почтен и други доказателства за характера ви обикновено нямат никаква или почти никаква доказателствена стойност.

Как започва процесът?

Процесът започва с изчитане от прокурора на обвиненията, по които смята, че сте виновен. След това адвокатът на пострадалия ще представи иск за вреди. Вашият адвокат ще съобщи на съда дали се признавате за виновен или отричате всякаква вина за престъплението, в което сте обвинен, както и какъв е вашият отговор на иска за вреди.

След това прокурорът ще опише малко по-подробно какво се е случило според него и ще разгледа всички писмени доказателства. Тогава вашият адвокат може да представи своята гледна точка за случилото се и да разгледа писмените доказателства.

Как ще бъдем разпитани аз и пострадалият от престъплението?

След това, ако присъства пострадал (увредена страна), той ще бъде разпитан. Прокурорът ще започне този разпит, но адвокатът на пострадалия, вашият адвокат и съдът също могат да задават въпроси на пострадалия. След като приключи разпитът на пострадалия, е ваш ред да говорите. Имате право да говорите сам, ако желаете, преди прокурорът да започне да ви задава въпроси. Въпроси могат да ви задават и вашият адвокат, адвокатът на пострадалия и съдът.

Как ще бъдат разпитани свидетелите?

След като приключи вашият разпит, идва време за разпит на свидетелите. Първо ще бъдат разпитани прокурорските свидетели, а след това — вашите свидетели. Както прокурорът, така и адвокатите, и съдът имат право да задават въпроси на свидетелите. Изготвя се аудиовизуален запис на всички разпити — на пострадалия, вашия и на свидетелите.

Разглеждане на моите лични обстоятелства

След разглеждането на доказателствата е време да бъдат разгледани вашите лични обстоятелства. Това означава разглеждане на вашето финансово, жилищно и семейно състояние, евентуални проблеми, свързани със злоупотреба с вещества, предишни осъждания в Швеция или други страни. Това се прави с цел да се проучи каква присъда е най-подходяща в рамките на възможното във вашия случай.

Как завършва процесът?

Процесът завършва със заключителните пледоарии на прокурора, пострадалия или адвоката на пострадалия, и накрая — на вашия адвокат. Както прокурорът, така и адвокатите привеждат доводи как съдията следва да реши делото и каква присъда трябва да ви бъде наложена, ако бъдете осъден.

Кога и как ще разбера какво е решил съдът?

Съдът може да произнесе решението си още в същия ден, след кратко разискване, или да го обяви след около седмица. „Произнасяне“ на решението означава, че съдът прочита резюме на решението във ваше присъствие. При обявяване на решението в друг ден, а не в деня на заседанието, не е необходимо да присъствате, а то ще бъде изпратено на вас и на адвоката ви. Решението винаги е в писмена форма.

Какви наказания могат да бъдат наложени?

Лишаване от свобода — за определен период (най-малко 14 дни и не повече от 18 години), или до живот. Присъди „лишаване от свобода“ за срок над шест месеца се изтърпяват в институция. Присъди „лишаване от свобода“ за по-кратък срок могат при определени условия да бъдат изтърпяни чрез електронно маркиране.

Пробация — наблюдение за определен период от време (обикновено една година), следвано от две години изпитателен срок. Това може да бъде съчетано с глоба, до три месеца лишаване от свобода, общественополезен труд и/или лечение при злоупотреба с вещества или заболяване.

Условна присъда — изпитателен срок не по-малко от две години. Условната присъда обикновено се съчетава с глоба или общественополезен труд.

Глоба — глоба с фиксиран размер или глоба според имотния ценз, обвързана с тежестта на престъплението и вашия дневен доход. Минималната фиксирана глоба е 200 шведски крони (около 20 евро), а минималната глоба според имотния ценз е 30-дневна глоба от по 50 шведски крони на ден (около 150 евро).

Общественополезен труд — съчетан с пробация или условна присъда. Това означава определен брой (от 40 до 240) часове неплатен труд в свободното ви време.

Специални грижи — злоупотребяващите с вещества могат да бъдат осъдени на лечение на зависимостта им, а всеки страдащ от тежко психично разстройство може да бъде осъден да получи предписана от съда психиатрична помощ.
За непълнолетни са подходящи и други наказания: общественополезен труд за непълнолетни и настаняване в институция.

Последна актуализация: 09/11/2020
Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.

4 – Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам решението на районния съд?

Както прокурорът, така и осъденият могат да обжалват решението на районния съд. Има, обаче, изключения, например ако наказанието е само глоба или — по отношение на прокурора — ако сте оправдан за по-леки престъпления. В такъв случай се изисква специално разрешение за разглеждането на жалбата от апелативния съд.

Какви промени мога да искам в решението на районния съд?

Можете да обжалвате и да поискате да бъдете оправдан или да поискате по-лека присъда. Не сте длъжен да давате подробно обяснение защо обжалвате, но понякога това може да е във ваша полза.

Какво ще се случи по отношение на доказателствата в районния съд?

Когато подавате жалба до въззивната инстанция, трябва да посочите кои доказателства искате да бъдат обсъдени от апелативния съд. Имате право също така да представите нови доказателства в апелативния съд. Ще бъде пуснат аудиовизуален запис на разпита на лицата, изслушани в районния съд. По правило при това положение те няма да бъдат разпитвани отново в апелативния съд. Това се отнася и за вашия разпит. Само в изключителни случаи могат да бъдат задавани допълнителни въпроси в апелативния съд.

Какви са сроковете за обжалване?

Въззивната жалба трябва да се подаде в срок от три седмици след датата на постановяване на решението на районния съд. Ако обжалвате в този срок, прокурорът има на разположение една седмица, за да вземе решение дали също иска да обжалва.

Кога ще бъде разгледана жалбата?

Ако сте задържан, когато обжалвате, апелативният съд трябва да започне изслушването в срок от осем седмици след датата на постановяване на решението на районния съд. В противен случай е възможно да изминат от три до дванадесет месеца преди жалбата да бъде изслушана в апелативния съд.

Какво ще се случи по време на разглеждането на жалбата?

Изслушването по главното производство в апелативния съд следва в общи линии процедурата в районния съд. Най-голямата разлика се състои в това, че вие и другите лица, които са били разпитани, няма да бъдете разпитвани отново, а вместо това ще бъде изгледан и изслушан записът от районния съд.

Мога ли да получа по-строга присъда от апелативния съд?

Ако сте единственият, който обжалва, апелативният съд не може да ви наложи по-тежка присъда от постановената от районния съд. Ако прокурорът също е обжалвал, присъдата на апелативния съд може да бъде по-тежка или по-лека.

Какво ще се случи, ако не спечеля в апелативния съд?

Ако не спечелите в апелативния съд, можете да обжалвате пред Върховния съд. Но за да се гледа делото ви от Върховния съд, се изисква жалбата ви да бъде обявена за допустима, което означава, че са необходими специални основания, за да бъде разгледано делото ви.

Имам ли право на обезщетение, ако бъда оправдан?

Ако сте оправдан и присъдата не е обжалвана, имате право на обезщетение за времето, през което сте бил под арест или задържан. Обезщетението покрива пропуснатите доходи и фактическата загуба на свобода. Искът ви за обезщетение ще бъде разгледан от Службата на канцлера на правосъдието. Ако не сте бил лишен от свобода, няма да получите никакво друго обезщетение, освен за разходите, свързани с даването на показания и др.

Ще бъде ли вписано решението?

Осъдителната присъда ще бъде вписана, наред с други места, и в регистъра на съдебните досиета. Докога ще бъде валидно вписването зависи от присъдата, която сте получили. Ако сте оправдан, вписването ще бъде заличено. Не можете сам да влияете на вписването. Достъп до него имате самият вие, както и определени органи в рамките на правосъдната система на Швеция и останалите държави членки.

Кога присъдата става окончателна?

Присъдата става окончателна след като изтече крайният срок за обжалване или след като делото бъде решено от Върховния съд чрез обявяване на жалбата за недопустима или чрез постановяване на присъда. Съществуват и някои възможности за приемане на присъдата преди изтичането на срока за обжалване и съответно за започване изтърпяването на наказанието.

Мога ли да бъда съден отново след като присъдата е станала окончателна?

След като сте бил осъден за престъпление, съдът не може отново да ви съди, освен при много специални обстоятелства. Такива случаи има не повече от веднъж годишно. Като правило, това се отнася също за престъпления, за които сте бил съден в друга държава членка.

Мога ли да получа разрешение за изтърпяване на наказанието в моята страна по произход?

Възможно е да излежите присъдата си във вашата страна по произход, ако желаете. Необходимо е да подадете молба за тази цел до Шведската затворническа и пробационна служба. В противен случай наказанието ще бъде изтърпяно в Швеция.

Връзки по темата

Служба на канцлера на правосъдието

Шведска затворническа и пробационна служба

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.

Izvorna jezična inačica ove stranice sv nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

5 – Дребни нарушения

Какво е обичайното наказание за пътни нарушения?

Ако сте обвинен в извършването на дребно пътно нарушение, обичайното наказание е глоба. Ако сте били спрян от полицията на мястото на извършване и сте признали нарушението, възможно е да ви издадат фиш за глоба.

Какво ще се случи, ако не призная нарушението?

Ако не признаете, че сте извършили нарушението, след наказателно разследване от страна на полицията случаят ще бъде предаден на прокурор за вземане на решение за повдигане на обвинение. В случай че бъде образувано наказателно производство, ще има изслушване в районен съд. Обикновено в такива случаи нямате право на обществен защитник. От друга страна, имате право на адвокат за ваша сметка, както и да ползвате услугите на устен преводач, ако не говорите езика.

Какво ще се случи при по-тежки пътни нарушения?

Ако сте заподозрян в извършването на по-тежко пътно нарушение, например шофиране в състояние на силно алкохолно опиянение (повече от 100 милиграма на милилитър), обичайната присъда е най-малко един месец лишаване от свобода. Ако прокурорът смята, че може да докаже вината ви, случаят ще бъде внесен в съда. Тогава може да имате право на обществен защитник.

Връзки по темата

Шведска полиция

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.